

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja snižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frane Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravišтво, na katero naj se blagovoltjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 12. avgusta. Sulejman-paša poroča, da je zasedel balkansko za operacijo važno sotesko Karadač tako, da nij nikjer sovražnika našla pred soboj. Bulgarski vstaši pri Kaloferu so bitvo s Turki bili, a izgubili 500 mrtvih in pobegnili v Balkan.

Telegram Muktar-paše potrjuje, da je Izmail paša rusko mejo prekoračil, in poroča, da je Muktar imel z Rusi boj pri Ani-ji, v katerem so bili Rusi odbiti, imevši 500 mrtvih in 500 ranjenih.

Bukarešt 10. avg. Oddelek generala Zimermana v Dobrudži tabori na dobro utrjenih visočinah pri Črnovodi. Železnica do Küstendže je vsa v ruskih rokah in se upravlja vožnja po njej od ruskega osobja. Nekaj ruskih polkov z artilerijo drži Medžidije in Küstendže zasedeno. Le en del glavne armade je odšel h glavnej delujočej armadi.

Oršova 11. avg. („N. Fr. Pr.“) Rumunski knez Karol je obljubil, z ostalo rumunsko vojsko kakor brž mogoče Dunav preiti pri Korabiji, kjer se je včeraj uže most delati začel. Rumunska artilerija se je uže pri Nikopolji prepeljala na bolgarsko zemljo po plavih.

Peterburg 11. avgusta. Turški vojni oddelek, ki je koloni generala Tergusakovega nasproti stal, se je koncentriral in je 5. t. m. začel ofenzivo na celej črti od Džingili-soteske do Karavansarejskega prehoda. Trume bašibozukov in Kurdiv, katere je podpiralo 6 bataljonov, ki so prišli iz vasi Jora in Kundžaha, porinili so nazaj ruske pikete, ki so se cel dan branili. Turki so posedli Alikočak in

so poskušali vzeti vas Kalfaluc pri Igdiru, a ruski dragonci so jih nazaj vrgli. Ruska izguba je: 4 častniki mrtvi, 2 častnika in 13 vojakov ranjenih. Turki so pustili 20 mrličev. — Derviš-paša je s 4 bataljoni zapustil Zihidzire pri Batumu in je otšel na ladijah proti severu, bržkone proti Potiju.

Vojska.

„Vsa poročila govoré, da hoče Rusija svojo vojsko ne le povišati, temuč podvojiti v Bulgariji,“ tudi neslovanski listi in mi smo prepričani, da bodo pomnoženi Rusi potem temeljiteje Turke vrgli ob tla in sicer za vselej, tem bolj, ker celo Angleži uže Turke zapuščajo. Ti pa vedo, da jim gre za življenje in smrt in se res boré z nenavadno hrabrostjo.

Tako se je tudi moglo prigoditi, da so v skrajnej ruskej južnej Aziji prodrli nenadno ob perzijskej meji v en ruski okraj pri Erivanu. To pa nema nobenega pomena. Tam nij mogoče napredovati. Rusi jih bodo kmalu ven vrgli. Sicer pa je glavno bojišče zmirom le v Evropi.

V Bulgariji se je ruski glavni stan preselil — če se sme poročilu „Nar. Listov“ verjeti, v Sistovo. Trnovo se utrjuje. Pri zadnjem napadu pri Lovči se je udeležilo osem ruskih bataljonov. Od takrat se na bulgarskem bojišču nij zgodilo nič posebnega. (Druga poročila pa pravijo, da se Rusi v Bulgariji pač močno množe in utrjujejo, ali da se nijso z nobenega važnega mesta umaknili.)

Ruska glavna moč je posedla Parjet in Kurukdaro, s čelom proti jugu, levo krilo na tvrdnjavo Aleksandropolj oprto. Muktar paševa armada se utrjuje mej Vizinkinom in Kercha-

nom s čelom proti severu, opiraje se z levim krilom na Kars. Obe armadi imati trdne, za napad težavne pozicije in kaj odločnega se sme še le potlej pričakovati, da eden del prevagujoče sile koncentrira, ali pa s provijantovimi skrbmi začne boriti se.

Mali napredek, ki ga je Ismail-paša nenadoma napravil v zadnjem vzhodno-južnem kotu Rusije, proti Erivanu, ima tem menj vspeha, ker so Turki na vzhodno severnej strani Kavkaza Rusom skoro za hrbtom, obupali na svojih vspehih in Suhumkale, teško dobljeno, zopet popustili. Pravijo, da zato, ker rodovi v Kavkazu nijso edini in nijso pripustili Turkom nobene edinostne operacije.

Vodja razpuščenih bosenskih vstašev, Despotović piše o svojem vjetji po avstrijskih vojakih srbskej „Zastavi“ sledeče pismo: „Iz cele Bosnije so se zbrali turški vojaki in so prilruli proti glavnemu stanu vstašev, po potu pa vse poropali, požgali in pomorili. 4. avgusta je vstaše napadlo kakih 20.000 Turkov. Turško desno in levo krilo je stopilo na avstrijsko zemljo in je prišlo vstašem za hrbet. Boj je trajal tri ure in vstaši so se morali umekniti na avstrijsko zemljo. Turki so jih proganjali dve uri daleč čez mejo in so ubili več avstrijskih vojakov in žandarmov. Vojaki so potem šli nad Turke, jih več ubili in 16 vjeli. Avstrijska mejna straža je vzela nam vstašem 500 glav živine. Jaz sem prisiljen, svoje čete razpustiti. Politični urad me je prijel in v Gračci zaprl, kjer pričakujem daljših naredeb avstrijskega urada.“

Tvrdnjava Nikšić se vedno slabše godi in vsako uro se pričakuje, da se bode vdala. „Pol. Corr.“ se piše iz Cetinj: Vode uže tako

Listek.

Knez Skopin Šujskij.

(Po Petruševskem in drugih spisal J. Steklasa.)

Po smrti samozvanca je bilo treba sklicati zbor, da bi vsej zemlji izbral carja. Ali to nij bilo po volji Vasilju Ivanoviču Šujskemu: on se je zbal, da bode zbor njega preskočil, ter je zato sklenil sesti na prestol brez zbora. Privrženci in kruborborci kneza Šujskega so se zbrali na Krasnej ploščadi in proglasili njega carjem; nobeden jih nij smel prečiti in Šujski je sel na carski prestol. Za patrijarha pa so izbrali Hermogena, kazanjskega metropolita, a samozvančevega Ignacija so odstavili.

Pri kronanji je novi car prisegel, da ne bode podvzel nobenega večjega dela po svojej volji, nego vselej povprašal za svet bojarje. Le ta novotarja narodu nij čisto nič dopala: svojevoljstva in krivice bojarske se je on bolj bal, nego popolne carske volje. Pa tudi to se nij narodu prav zdelo, da so v Moskvi po-

prejšnjega carja nazvali brez uzroka varunom, ter ga samovoljno ubili, pa tudi samovoljno, nobenega za svet ne povprašavši, družega na carski prestol posadili. Z novim carjem so bili nezadovoljni tudi bojarji: eni za to, ker so sami gledali za carsko krono: drugi pa zato, ker je bil car skop, pobiral sam dohodke, pa nobenemu nič dal. V kratkem času je videla Rusija uže četrtega carja, in dva izmej njih so ubili ljudje po svojej obsodbi. Mnogi so prenehali smatrati carja božjim izvoljencem in maziljencem, ter so hoteli radi svoje koristi hitro spremembo. Mej narodom so širili razne glupe in slabe vesti; prosti in zabiti ljudje so verovali, a hudobni so se držali, kakor da verujejo, čeravno nijso nič verovali. Razširila se je mej narodom sumnja, omahljivost, nazadnje se je pojavilo še izdajstvo.

Zmešnjava se je začela, kakor za Godunova, s Sjeversko ukrajino; tam se je raznesel glas, da je car Dmitrij živ, da so v Moskvi ubili necega družega in da živi zdaj v Litvi, pobegnivši iz Moskve. Bivši rob, Ivan

Kolotnikov, je pobunil kmete in robove proti gospodi, obečal jim slobodo, imenja, ter je nagovarjal, da se drže carja Dmitrija. Za Sjeversko pokrajino so se vzdignile tudi druge pokrajine: oddaljeno Zavolžje, Rjezan, Astrahan; začel se je nemir v samej Moskvi. Car je nagovarjal narod, razšiljal pisma, prenesel iz Ugliča z veliko slovesnostjo kosti carjeviča Dmitrija, ali narod nij nič verjel. Car je poslal proti sjeverskim upornikom vojsko, ali Kolotnikov je potolkel carske vojvode, pomikal se je vedno naprej, ter prišel uže blizu same Moskve. Bratrance carski, knez Mihail Vasiljevič Skopin Šujskij je razbil Kolotnikova in ga odgnal od Moskve; ali upornikom so prišli zopet drugi ljudje na pomoč. Carja je stalo mnogo truda, da je upokoril Kolotnikova; in čeravno je on kaznil s smrtjo tega izdajalca, vendar se zato nij še povrnil mir. D zdaj se je o samozvancu samo pripovedovalo, a zdaj se je pa zares sam prikazal. Nobeden nij vedel, odkod se je vzel, samo Otrepjevu je bil podoben. Okoli njega so se zbrali ruski

primanjkuje v trdnjavi, da se le v majhenih delih razdeljuje; in sicer dobivajo nizami na prvo, potem meščani, ki se morajo tudi bojevati, kakor redni vojaki. Voda se vedno pri mošaji razdeljuje, zato tudi Črnogorci svoje baterije na ta kraj obračajo in so poslopje uže zelo poškodovani. Ko se je včeraj zbrala velika množica žejna pri mošaji, prileti črnogorska krogla in podere steno mošaje, katera je več Turkov, ki so vode čakali, podsula. — Knez je v Cetinje telegrafiral, naj se mu pošlje v glavni stan parada oprava in druge reči, ki jih je pri slovesnostih treba. Misli se torej sploh, da bode trdnjava kapitulirala ali pa, da jo bodo Črnogorci kmalu vzeli, in knez bode potem slovesno jahal v mesto.

Iz Bosne se piše slovenskemu tržaškemu listu:

„Ne morem dneva naznaniti, ker nemam več pratike, zgubil sem vse vojne zemljevide in vso drugo pripravo, ker sem 4. t. m. v hudi krvavi bitki zgubil vse. Še nikdar se nijsmo tako hudo zgrabili, kakor ta dan. Turki so nas zjutraj zgodaj zgrabili z veliko močjo in nas skoraj popolnem obkolili, zgubili smo 700 glav goveje živine in trikrat toliko ovac. Da se je to tako pripetilo, uzrok je, da avstrijska vlada mejo straži podvojeno in vsacega, ki jo prekorači, odmah za ustaša ima in ga v zapor dene. Ko smo se mi po polu dnevnem boji proti avstrijskeji meji vmikali, bili smo od strani od bašibozukov iz Livne in Petrovca hudo napadeni, tako, da smo bili decimirani. Despotović na čelu vojske držal se je hrabro, v gostem dežju turških krogel spodbujal nas je in izgledno navduševal. Ko smo videli, da se ne moremo držati in da nas bi obkolili, pomikali smo se v gore, pa uže smo videli od daleč avstrijske žandarme.

Despotović se svojim stabom je bil ugrabljen še na turškeji zemlji blizu avstrijske meje; mi smo se potegnoli na levo in desno, nekateri smo prestopili mejo, ali srečno smo zopet v četah združeni, ki bomo na novo dali Turkom še marsikakšno grenko jabelko grizti.

Moja četa je zgubila tri dele ljudi, zato pa se ne strašimo, nabere se nas zopet brzo dostojno število. Prišli so po bitki k nam nekateri Hercegovci iz Žubcij in Bonjanij, njih bele haljine po črnogorski šegi napravljajo

strah Turkom, ker mislijo, da je Črnagora kak oddelek svoje vojske sem poslala. Kaj se je z našim gospodarjem in vrhovnim vodjem zgodilo, to se ne ve, Avstrijci pripovedujejo, da so ga žandarmi z bajoneti tirali proti granici. Kako so Turki z našimi ranjenci delali, to je strašno, še živim so čreva iz trebuha trgali in na grmovje in skalovje metali, nobeno truplo nij celo, vsi razmesarjeni in razkosani so ležali hrabri bojniki za slovansko svobodo na krvavih tleh; 400 naših je po potih nasejanih, izguba je bila strašna; druge oddaljene čete se zbirajo zopet, da udarimo na sovraga, pogrešamo Despotoviča, moža hrabrosti i železne volje. To pismo sem poslal v Knin po neki devojki; spomni se mene, ko ne dobiš več pisma od mene, misli si, da sem tudi jaz v travo vgriznil.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13 avgusta.

V **gališkem** zboru pride adresa na cesarja na vrsto posvetovanja. V odbor za adreso so izvoljeni le mirni elementi, ki nijso Rusom sovražni ali si vsaj ne upajo tega slepega sovraštva pokazati. To je dobro znamenje. Razumeje se pa, da nij po godu judom in dunajskim Nemcem.

Avstrijska politika je, kakor oficiozni „Fremdenblatt“ piše, enaka angleškeji. Beaconsfield je namreč izrazil se, da je prevarjena Angleška večkrat svojo kri nepotrebno prolivala za tuje zadeve.

Vnanje države.

Ali bode **Srbija** stopila v boj ali ne, in kedaj ter kako, o tem se še vedno po vseh evropskih novinah piše. Ristič je baje zadnje dni dejal, da ne, tako dolgo, dokler politični položaj ali vojni dogodki tega ne zahtevajo. To se pa more vsak dan narediti. Novine, vse skoro, pa uže poročajo, da Avstrija Srbiji akcije ne bode branila.

Iz **Belgrada** se poroča, da uradni list oglašja finančno postavo, po katereji so državni dohodki za leto 1877 preračunjeni na 7.088,921 gld., stroški pa na 6.981,580 gld. — Umrl je 10 t. m. bivši soiregent srbski Ivan Gavrilović.

Grški bataljoni odhajajo še vedno proti meji. Ljudstvo jim povsod popeva in jih slovesno sprejema. Pri Lamiji bode kralj vojake ogledal. Vlada je sklenila, da pokliče dva pruska generala, da bosta vodila vojsko. Reserva druge vrste se bode kmalu poklicala.

Nemški cesar se je, kakor poroča francoski uradni list „Journal des Debats“ jokal, ko je zvedel o ruskej nezgodi pri Plevni. — Darovi za ranjene Ruse se vedno množé in te dni pojde zopet sanitetni vlak se strežaji in medikamenti na bojišče.

Francoski bonapartisti so izdali programen članek, v katerem pravijo, da bode tretje cesarstvo na Francoskem to, kar ste bili prvi dve: organizirana demokracija.

Francoski republikanci upajo po svojih dozdanjih instrukcijah, da bodo imeli po volitvah večino, namreč 372 sedežev.

Angleško brodovje se je vrnilo v Bezikabaj.

Dopisi.

Iz Vipave 10. avg. [Izv. dopis.]

(„Deseti brat.“) K nekemu tukajšnjemu kmetu pride človek, ki se za „desetega brata“ izda. Kmeta in vso njegovo družino obide nek nenavaden strah, kajti slišali so uže večkrat praviti, kake čudne, čeznaravne lastnosti ima tak „deseti brat“. Živo vero so tudi imeli, da je „desetemu bratu“ prihodnost znana. Tedaj jim lahko prihodnje skrivnosti odkrije, in Bog ve, morebiti tudi na kak čuden način srečne stori. Kaj spoštljivo tedaj ga naprosijo, da li bi hotel z njimi večerjati. Polenta „desetemu bratu“ nij nič kaj všeč bila; misli si, tu se dá kaj okusnejšega dobiti. In res, gospodinja napravi mu jed iz jajc in mu dá vina. Ko se „deseti brat“ dobro najé in napije, misli si, še kaj krajcarjev ne bi bilo slabo. V to svrhu začne po priliki tako-le: Kako srečna bo ta hiša! V kratkem bo imela denarja, da sama ne bo vedela koliko. Družina vsa iznenadena, veselje in strah se menjujeta, si ne upa povprašati, kako se bo vse to godilo. Slednjič se vendar gospodar ojači in poprosi, kako bo denar v hišo prišel. „Deseti brat“ ga zagotavlja, da dobi v loteriji; za to pa mora poklekiniti, moliti in njemu 15 kr. dati.

Kmet opravi, kar mu je bilo ukazano. „Deseti brat“ je še isti večer drugam sleparit odšel. Kmet pa na vse zgodaj vstane, gre v Vipavo 3 ure daleč v loterijo staviti, od koder še zdaj tavžentov pričakuje.

Veliko taci in enaci sleparjev je tu po Vipavskem in na Krasu. Jeden se je izdal za „strupenjaka“. Na njegov ukaz pridejo vse

izdajalci, pripeljali mu svojo družino tudi poljski in litvanski pani; prišli so tudi kozaki donski in dnjeprski. Novi varun se je vzdignil proti Moskvi. Po poti je bunil on kmete na gospodo, dajal robovom visoke službe in razbivši carskega brata, kneza Dmitrija Šujskega, ostal 12 vrst od Moskve v vasi Tušina. Narodna pesem poje o tem tako-le: „Viježajet (jezdi) vor-sobačuška na dobrom konje — Na dobrom konje vo čisto polje. — Stanovilsja (ustavil se je) vor-sobačuška pod stoliceju, (stolno mesto) — pod stoliceju v slavnom Rubeže, — On razstavlja bje-tonkoj šater, — Razstilajet (pregrinja) vo šatrike šelko (svilnato) kover (preprogo) — Razsipajet an kovike zoloti bobi, — Po bobam stal (začel) vor-sobačuška ugadivat (ugibati) — Na kaznjat-to nas i ne vješajut, — Už i mnogo nas žalovanjem (plačo) žalujut (nagraditi).“

Tukaj je, kakor iz zemlje zraslo veliko mesto, kjer se je vršil pir za pirom, veselje za veseljem, kjer je bilo vsake stvari dovolj. Tuji kupci so prihajali semkaj na tisoče, vojníci so se množili vsak dan. Semkaj je pri-

peljal samozvanec tudi Marino, vlovivši jo na poti, ko se je ona vračala iz Moskve domov. Marina je mogla premagati ženski stid, tajno se venčala s samozvancem ter objavila, da je to pravi njen mož, ki se je spasil pred smrtjo v Moskvi. A v Moskvi pa je bilo v tem času vse nemirno, žalostno in tesnobno. Car se nij mogel meriti s silo Tušinskega varuna, zato je odpeljal svojo vojsko z mesto; ali varunova družina je prišla pod zidine moskovske. Moskva je bila popolnem odtrgana od ostale Rusije; od nikoder jej nij bilo nobene pomoči, — ruska so se predala Tušinskemu varunu, ali pa so ostali sami za sebe. Grozila je velika beda, bila je uže čisto blizu — in car je sklenil pomoči prositi pri švedskem kralju Karlu.

Za tim poslom je odšel carjev bratranec, knez Skopin Šujskij. V Novgorodu so ga sprejeli s početka s častjo in radostjo, ali kmalu se je prosti narod pobunil. Skopin je tajno pobegnil iz mesta ter se odpravil z malo svojo družino v druga mesta novgorodske oblasti. Ali nikjer nijso sprejeli carskega po-

slanca, povsodi je uže zavladovalo izdajalstvo. Brez stanu in brez krova je brodil Skopin po močvirji in gostih šumah reke Neve, ter vsako minuto pričakoval od izdajalcev svoj konec. Pot v Švedijo mu je bil sicer odprt, ali on nij hotel tje kaj kot brezzavetni klatež; tako bi bilo propalo delo, zaradi katerega ga je bil car poslal. Na vso srečo pa so se mej tem Novgorodci opametili in poklicali Skopina nazaj. Skopin se je vrnil v Novgorod, začel zbirati spremstvo ter tako otšel na dogovore s Švedi.

Kolikor je mogel, tajil je Skopin Švedom, kakšna zmešnjava in nered je bil v moskovskem gosudarstvu, vendar se oni nijso dali prevariti ter so za svojo pomoč mnogo zahtevali. Trgovati se nij dalo, čas tega nij trpel. Dogovorili so se tako, da pošljejo Švedi 5000 vojšnikov, katerim bode ruski car plačal vsak mesec veliko plačo. Tudi bode moral car odstopiti švedskemu kralju pomejno mesto Korelo z okolico. V pesni se o tem tako-le poje: „Čto jasen sokol von viletival, — Kak bi bje-lij krečel (jastreč) von viparhival, — Viježal

kače avstrijske skupaj. In vsacega od kače ugrizenega človeka z besedo ozdravi. Zopet drug, ki z mrmranjem živino zdravi; se vé, za dobro plačilo. Tretji je zopet, ki na njegov ukaz jeden, 1000 ali tudi več ljudi okameni. Tega bi bilo dobro poslati mej Turke! Še dalje so taki, ki točo vstavljajo. Kje ste bili Lokavčani, da niste jednega poklicali, ko vam je nevarnost pretila?! Ubogi kmet, nič podučen, poleg tega poln babjih ver in vraž, se dá takim ničvrednežem, kmetu in državi škodljivemu postopati, za nas voditi. Jaz bi rad teh sleparjev imena poizvedel, da jih spravim na svetlo, da se jih bo znal svet ogibati.

Domače stvari.

— (Svečanost 400letnice mesta Loža) se je obhajala v nedeljo in je pokazala, da na Notranjskem slavjanska naša narodna stvar tako trdno stoji, da je nobeni voilni manevri ne morejo uničiti. Cela slavnost je imela izključivo in najodločnejši narodni značaj. Ni jednega nemškutarja nij bilo slutiti. Udeleževalo se je je kaci 3000 ljudi, mej temi mnogo odličnih gostov iz daljnih okoličnih in družih slovenskih krajev. Prepustčamo natančnejši popis našemu dopisniku, ki nam ga je obetal. Denes bodi le kratko omenjeno, de se je cela slavnost vršila lepo po programu, le pri skupnem obedu pod milim nebom, katerega se je udeležilo okolo 250 osob, na stotine ljudstva pak je okolo stalo poslušaje godbo, gledaje „Sokole“ in goste iz raznih krajev, vstavil je bil mladi novi c. kr. okrajni glavar logaški, baron Gušič, kot vladni komisar, poslanca dr. Vošnjaka precej, ko je čašo vzdignil, — da bi napil neko napitnico — in ko je le omenil: „na jugu se zdaj bori boj naših slavjanskih bratov proti onemu sovražniku Turku, ki je nekaj zaporedom tudi tukaj to mesto Lož in okolico pustošil.“ — „Ich entziehe Ihnen das Wort“ zaklical je baron Gušič. (O tem bomo še katero rekli, če bo božja volja.) Pred so napili: g. Zabukovec v imenu Loža je pozdravil vse zbrane goste in je napil Njegovem veličastvu cesarju Francu Josipu. Gospod dr. Zarnik vedno narodnemu mestu Ložu, gospod Matija Kočevar navzočnima poslancema loške okolice, gg. dr. Vošnjaku in Zarniku, g. Drenik navzočnim gostom

Hrvatom, — potem je bilo govoriti prepo-vedano. — Kakor od kraja rečeno, pričakujemo obširnejega dopis od druge strani, ker sami nijsmo bili pri celej veselici navzočni.

— (Volitev državnega poslanca na slovenskem Koroškem) v kmetskih okrajih celovška okolica, junska dolina, Velikovec itd. bode, kakor čitamo, 10. septembra. Mi nemamo poročila, ali slovenski rodoljubi v tamošnjih krajih kaj delajo, ali kaj združeno organizirajo. Ali iz tega, kako se Nemcem iz njihovih dopisov o tej reči bere strah pred slovensko zmago, bilo bi soditi, da zmora naša narodna stranka lahko. Na noge torej, narodni možje na Koroškem!

— (Meteor.) jako težek, je padel v soboto po noči v Prulah na tla in so ga drugi dan odpeljali v muzej.

— (Ustrelil se) je sam v hiši pri „zlatej zaponi“ nek Koloman Por, star 26 let, Magjar, delovodja pri puškarju Kaiserju. Uzrok nij natančneje znan.

— (Nova slov. knjižica.) V tiskarni „Gutenberg“ v Gradci prišla je mala, 64 strani v malej osmerki obsegajoča slov. knjižica sè sledečim naslovom: „Pravila rudarske bratovščine pri jamah južno štajerske družbe za pridobitev premoga“ na svetlo. Poslovenil jo je Tone Brezovnik, naroden učitelj.

— (Konfiscirana) je bila zadnja številk tržaške „Edinosti“ in sicer zarad uvođenega članka, ki govori o naših notranjih avstrijskih razmerah.

— (Združenje listov „Soče“ in „Edinosti“.) V ta namen bodo imeli povabljeni v sredo 15. t. m. v tržaški čitalnici zaseben pogovor, kako bi bilo mogoče zjediniti oba časnika v en sam.

— (Orožje iz Rusije na Grško.) Več vagonov gorskih topov in družih priprav gre te dni skozi Trst na Grško. Grška bode torej kmalu na Turka udarila.

— (V morje je padel) v Trstu nek pijanec, katerega so pa še o pravem času straže zapazile in rešile. Drug je skočil v morje z namenom, da se usmrti.

— (Zaklali) je neki malopridnež v Milah poleg Trsta svojega tovariša do mrtvega, imel je ravno nastopiti kazen šestih mesecev zapora zarad tepeža.

— (Z nožem) je zabodel v Trstu neki težak tovariša v nekem magazinu, ko sta se prej malo zbesedila.

— (Porod v kočiji.) Ko je straža v Trstu neko dekle iz zapora v vozu spremila do bolnice, porodilo je dekle mej vožnjo, straža je službo babice opravila.

— (Umor.) Na velikej Janičevej gori pri Radgoni so našli gornico Marijo Strah mrtvo v njenem stanovanji. Imela je vrat pre-rezan. Ker se je znalo, kako surov je njen mož, in ker je ta precej po umoru pobegnil, začeli so ljudje sumiti, da je on morilec. Žandarmi so ga vjeli v neki vasi pri Radgoni in ga izročili sodnji.

— (Lovski bataljon) št. 10 ne bode šel iz Celja k vojaškim vajam v Postojno, ker so se večja zbiranja vojakov zaradi velikih stroškov odpovedala za zdaj.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 10. avgusta.

Sodišča načelnik je bil deželne sodnije predsednik g. Grčar, votanta sta bila ta dan deželne sodnije svetovalca baron Rechbach in Ribič. Državno pravdnitvo zastopa d. p. namestnik g. Mühleisen, finančno prokuraturo g. dr. Stare. Zagovornik je g. dr. Mošć.

Na zatožnej klopi sedi Janez Vencovsky, nekdašnji c. kr. okrajni sodnik v Idriji, 68 let star, oženjen, oče šesterih otrok, od katerih sta samo dva preskrbljena. Prišel je po kratkem službovanji na Češkem leta 1849 na Kranjsko, kot oskrbnik knez Auerspergove graščine, v Poljane.

Potem je služil kot sodnik v Črnomlju, v Ribnici, Ljubljani in zadnji čas v Idriji. Dosedaj še nij bil kaznovan. Zatožen je hudo-delstva izneverjenja uradnega denarja po §. 181 k. z. kaznivo po §. 182 O. II. k. z. Obtožen je 39 dejanj, s katerimi je, ker je porabil denar ki je bil lastnina nedoraslih otrok, ali percentualni denar, ali erarični denar za pripravo novih zemljiških knjig, za pisarne troške, ali denar od licitacij in za koncesije vložen, je kar za se be porabil. Vsa svota od zatoženca vzeti novcev znaša 5830 gld. od katerih zadene britka izguba otrok tistih delavcev v Breznici, kateri so po železnični nesreči blizu Pešte pred nekim letom

vojevoda moskovskij knjaz Skopin, — Knjaz Mihajlo Vasiljevič. — On pohod činil k Novgorodu. — Kak i budet Skopin v Novegorode, — Prijezžal on, Skopin, na voježžij dvor, — Šel vo izbu vo sježžuju (zbornico) — Sadijsja (vsel se je) Skopin na remenčat stul (kožnat stol), — A i beret (vzame) cernilnicu zolotoju, — Kak bi v nej pero ebendinoje (labudovo), — I beret on bumagu (papir) bje-luju. — Pisal jarliki (pisma, katera so dajali tatarski kani ruskim velikim knjezom) skoro-piščati (brzopisna) — Vo Švedskuju zemlju, — K ljubimomu bratu nazvamomu, — K švedskomu korolju Karlusu. — A ot mudrosti slovo postavljeno: — „A i goj (hoj) esi, nazvanij brat, — A ti, Švedski korol, Karlus! — A i smilujsja, smiluserdujsja, — Smiloserdujsja, milost pokaži. — A i daj mne sili na podmoč. — Naše silno carstvo Moskovskoje, — Litva oblegla so vsjeh četireh storon, — I ne možet mi s nimi upravitsja: — Ja zakladijavu (zastavljam) tri goroda ruskiye.“ — O čestnoj korol, čestnoj Karlus, — Pokazal emu milost velikoju, — Opravljajet sili s treh

zemelj — Togo ratnogo ljudu učenago. — Posle dolzih dogovorov so se pripravili Švedi za pohod ter so prestopili pod vodstvom Delagardi rusko mejo. Dano besedo so oni držali sveto: njih je bilo 5000 in razun tega še 10.000 raznoplemene druhal. Skopin je šel naproti Delagardi za mesto, sprejel ga kot rešitelja, naklonil mu se nizko, dotikaje se z roko do zemlje. Švedi in Rusi so se vzdignili dalje ter srečno začeli svoj posel: potolkli so en varuski polk, pobili družega, vzeli jim mnogo topov, pratež, vse zastave, ter potolkli pol-drugi tisoč naroda.

Pa je bil tudi uže čas. Sila Tušinskega sleparja je bila narasla; on je osvojil mnogo mest; eni so se mu predali dobrovoljno, druge pa je podvrge s silo! nij bilo v njih niti več niti straše. V samej Moskvi so se dogodjali nepristojni čini: s carjem so se igrali, kakor z otrokom, služili mu ne činom, nego jezikom; denes so se klanjali njemu, drugi dan so odšli v Tišino ter se klanjali varunu. Bilo je mnogo tudi takih begunov, ki so razžalivši carja od njega pomilostivljeni bili in od njega

plačo dobivali, zdaj pa k varunu hodili ter tudi od njega pačani bili. Sploh nijso imeli ljudje nič več poštenja niti vesti, kazalo se je, da je moskovsko carstvo doživelo svoje poslednje dni. Samo eno sveto mesto, Troicko-Sergijevska Lavra — (samostan 64 vrst od Moskve), se nij udalo niti izdajstvu niti sili sovražnikov. V tem samostanu so se nastanili menihi, starci, slugi, prebivalci samostanskih slobod in nekoliko vojniki, vsega skupaj tisoč in tri. Samostan je obleglo 30 tisoč Poljakov, Kozakov in ruskih izdajalcev; streljali so vanj s topovi, kopali podkope, jurišali nanj, ali samostan jih je odbijal, stal je čvrsto. Vsled stiske in slabe vode začele so se v samostanu bolezni, bolni so se napuhnili in gnjili, živi so smrdeli, kakor mrtvi: na dan je umrlo po 20, 30, in po 50 ljudi, ali Lavra se je vendar držala. Oslabele branitelje je krepila nada na božje usmiljenje, pa na pomoč kneza Skopina: do njih je prišla vest, da je knez potolkel Poljake in izdajalce ter prišel uže blizu Moskve.

(Dalje prih.)

smrt storili in so otroci dobili od državne železnice odškodnine, katere pa je Vencovsky otrokom dveh takih unesrečnikov zapravil. Zatoženec ne taji, da je bil denar v vseh 39 slučajev zapravil, ali izgovarja se, da je imel stare dolgove, od katerih je mogel visoke obresti plačevati in da je imel mnogo stroškov za izrejo otrok. Bal se je tožb in da bi se ne naredil o njegovem premoženju konkurs, ker bi bil potem službo izgubil, jemal je; in ko se je enkrat dotaknil tujega denarja, nij mogel več nazaj. Jokaje pripoveduje, da nij imel nikdar namena stranke poškodovati in da je hotel vse nazaj poplačati. Zaslišane kmetje, ki so kot jerobi prišli se potegovat za denar svojih varovancev, predsednik večkrat opozoruje, zakaj niso šli prepričati se, ali je denar res v depozitnej kasi, ali ti odgovarjajo, da so mnogokrat zatoženca vprašali, ali je denar pravilno naložen, ta pa da je to zmirom potrdil. „Komu pa čemo verjeti,“ rekel je jeden prič, „če ne takim gospodom, ki bi imeli biti varhi pravice.“

Kar se tiče življenja zatoženčevega, se prebere izjava sodniškega adjunkta g. Ravnika in idrijskega župana g. Trevna, ki oba naglašata, da je Vencovsky jako skromno živel. Kmetje in mestjani so ga vsi kot pravičnega moža čestili in so bili jako iznenadeni, ko so slišali, da se je hotel mej potom z Nabrezine v Trst s samokresom usmrtiti. Končno se prečita mnogo pohvalnih pisem, ki jih je zatoženec od svojih predstojnikov, v raznih krajih, kjer je služboval, dobil. S tem se obravnava sklence; za ta dan se bodo porotnikom stavila v soboto vprašanja in bodo govorili državni pravdnik in zagovornik.

Drugi dan obravnave se porotnikom stavijo štiri vprašanja. Prvo zadeva čine in slučaje, v katerih je zatoženec oškodoval privatne stranke, drugo, ko je od erara sprejel in za-se porabil 162 gld. 91 kr. iz zaloge, ki je bila v njegovem varstvu za napravo novih zemljiških knjig, četrto dejanje se tiče zaloge za vzdrževanje zaprtih.

Zastopnik državnega pravdnika g. Mühl-eisen se drži povsem zatožbe. Izgovor zatoženca, da ga je sila k storjenim hudodelnim činom gnala, nema nobenega smisla, kajti uže namen, v varstvo izročeni denar si prisvojiti, je hudodelstvo. Če kdo misli, da položaj zatoženčev budi k usmiljenju, treba je opozoriti na to, da je njegovemu ravnanju zelo škodilo zaupanje k sodniškemu stanu. On tedaj nasvetuje, naj porotniki vse štiri vprašanja potrdijo.

Zagovornik dr. Moše v daljšem govoru zagovarja zatoženca. On pravi, da mu je denašnja naloga naj težja, od kar je zagovornik pred porotniki. Opisuje potem dozdej neoskrnjeno življenje zatoženca, ki je 68 let star služil 40 let in zdaj ko je dosegel to kar si vsak cesarski uradnik želi, da bi šel v pokoj, prišel je na zatožno klop. Uže začetek njegovega službovanja je bil začetek dolgov, in s tem cela vrsta muk in žalosti, katerim so se pridružile po pomnoženi družini še skrbi za vsakdanji kruh.

Upanje, ki seže daleč, celo preko groba, je pri zatožencu vzdrževalo misel, ko je enkrat nepostavno se tujega denarja polotil, da se mu bode v kratkem prilika dala, vse poravnati in biti tudi pred svojo vestjo poštenim človekom. Ali varal se je. Dasiravno, kakor je ponavlja izrekel, nij nikdar imel namena, koga poškodovati, akoravno je celo

podedovano svoje in premoženje svoje žene v znesku 6000 gld. za poravnanje vzetega denarja porabil, isto tako od svoje plače 2000 gld., kakor soglasno izrekajo zaslišane priče adjunkt Ravnika in pa idrijski župan g. Treven, tudi le izdal za poravnavo svojih dolgov, vendar se mu nij posrečilo, poravnati dolgo, kajti množeče obresti so ga zadavile. Enkrat začeni nij mogel več nazaj in dosegla ga je roka sodnije.

Zagovornik nadalje pravi, da je vodila zatoženca pri vsem njegovem dejanju vendar-le zmirom misel, nikogar oškodovati, za to prosi, naj porotniki dobro premislijo, predno na stavljena vprašanja odgovore, ali je dokazan tudi hudoben namen. Naročito pa nasvetuje, naj se zatoženec gotovo nekrivega spozna zarad 19. čina prvega vprašanja in zarad činov v 3. in 4. vprašanji.

Načelnik porotnikov, trgovec g. Vaso Petričič, po daljšem pogovoru naznani, da so porotniki na prvo vprašanje, razen 19. čina, enoglasno z da odgovorili, isto tako na drugo vprašanje, na tretje in četrto vprašanje pa da so odgovorili ne.

Državni pravdnik tedaj nasvetuje, naj se obsodi zatoženec na teško ječo od 5 do 10 let. Za obtežalno naznani visočino zapravljenega denarja in ponavljano dejanje, kot olajšalno to, da je zatoženec vse izpovedal in da je prej pošteno in pohvalno živel.

Zagovornik dr. Moše navaja kot olajšalno: revščino, dobro voljo zatoženca vse poravnati, njegovo rodbino, ženo in 4 nepreskrbljene otroke, starost in to, da zatoženec itak neha biti sodnik.

Dr. Stare, kot zastopnik c. kr. finančne prokurature, se zavaruje proti temu, da bi se v sodbi izreklo, da je erar v prvi vrsti dolžan plačati strankam izneverjeni denar, le kar se tiče percentualnih stroškov, bode erar iste kot poravnane od strani strank smatral.

Prvosednik obznani razsodbo, po kateri je J. Vencovsky zarad hudodelstva izneverjenja v uradu po §. 181 k. z. kaznjivo po §. 182 k. z. obsojen na teško ječo štirih let, postrežno z enim postom vsak mesec. Tudi izgubi po §. 26 sposobnost, biti nadalje sodnik. Izneverjen denar je dolžan povrniti eraru in poškodovanim strankam. Zatoženec si pridržijo uložiti proti kazni rekurs na višjo sodnijo v Gradci.

Razne vesti.

* (Ogenj na italijanskem vojnem parobrodu.) V Taranti, kjer stoji zdaj laško vojno brodovje, začelo je na oklopnici „Ven-ciju“ v spodnjem delu goreti. Nevarnost je bila velika, ker je gorelo blizu prašnice, katero so še o pravem času z vodo napolnili. Prišli so gasiti z družih vojnih brodov in pogasili.

* (Zaradi časti) se je utopila na Francoskem neka deklica, ki je prej za to čednost premijo dobila. Po navadi se tako dek-le precej omoži, zaročila se je z lepim mladeničem, pa nje srečo skali brezimenno pismo, ki ga je dobil nje ženin, da je nosna. Ko ona to zve, skoči v vodo, truplo so raztelesili, ter konstatirali zdravniki deklisko poštenje.

* (Kazen.) Dva berača se srečata, pa vpraša eden drugega: „Lej ga, koliko si pa dobil pri onem bogatem umazancu.“ „E koliko,“ odgovori ta, „štiri umazane solde mi je, dal ta stiskač.“ Ves začuden, da je njegov tovariš tako malo dobil pri tako bogatem posestniku, mu pravi: „O da bi ga božja kaz-nen zadela!“ Oni, ki je dobil štiri solde, pa

ga potolaži, češ: „Priatelj le tiho bodi, ga je uže zadela: jaz sem mu tri srebrne žlice ukradel!“

Tuji.

12. avgusta:

Evropa: Golob iz Maribora. — Richter iz Koroškega. — Neuman iz Trsta. — Valuti iz Dunaja. — Gsesel iz Trsta.

Pri Slonu: Nemec iz Dunaja. — dr. Razpet iz Postojne. — Jesenko iz Trsta. — Tischler iz Trebiža. — Wickmayer iz Dunaja.

Pri Maliči: pl. Vesteneck iz Krškega. — Trey iz Dunaja. — Schlesinger iz Gradca. — Morpurgo iz Gradiške. — Jaekle iz Dunaja. — Braune iz Kočevja. — Röthel iz Dunaja.

Pri Zamorci: Anž-č iz Loke.

Dunajska borza 13. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld.	20	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	80	„
Zlata rent	75	10	„
1860 drž. posojilo	111	75	„
Akcije narodne banke	819	—	„
Kreditne akcije	172	75	„
London	121	50	„
Napol.	9	76	„
C. k. cekini	5	78	„
Srebro	105	55	„
Državne marke	59	70	„

Loterijske srečke.

V Trstu 11. avgusta: 12. 26. 58. 28. 85.

V Linci 11. avgusta: 88. 64. 35. 78. 25.

Štev. 11310.

(213—1)

Razglas.

Po določilu mestne občinske postave se a) računi mestne blagajnice od leta 1876, b) računi v mestnem oskrbništvu stoječih zavodov od leta 1876

od 15. do 30. t. m.

v magistratnem ekspeditnem uradu v očitni pregled razpoložijo, in tukaj tudi kake opazke o njih v zapisnik sprejemajo.

Od mestnega magistrata v Ljubljani,

11. avgusta 1877.

V lekarno kot praktikant

se sprejme pri podpisnem mladenič, ki je dobro dovršil spodnjo gimnazijo, ki govori južnoslovansko in nemšk jezik in se hoče posvetiti lekarstvu.

Natančneje pismeno. F. Wacha, lekar v Metliki.

(200—2)

Naznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da po želji več prijateljev bo osnoval

privatno šolo za glasovir, gosli in petje po najnovejši metodi.

Šola bo za odrasčene in otroke. Natančneje se izve pri podpisnem na Marije Terezije cesti, št. 5 v II. nadstropji, vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. Slavnemu občinstvu se priporoča tudi za poduk po hišah.

Z največjim spoštovanjem

(174—10)

Anton Stöckl.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštne povzetji naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovenski roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.

2. „Kalifornske povesti“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.

3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.

4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Kršnik. Cena 60 kr.

5. „Župnik Wakefieldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gld.

6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.